

Vad har hänt med Sverige?

Vad håller på att hända med Sverige? Vår lilla idyll och ankdamm känns inte längre så säker.

Sovjetiska u-båtar och grodmän kränker sedan år tillbaka mer eller mindre konstant vårt lands territoriella integritet. Trots att Olof Palme fått försäkringar från den sovjetiske utrikesministern och trots att Olof Palme direkt och via Anders Ferm varit i kontakt, alltför nära kontakt anser många, med hrr Arbatov och "den pensionerade generalen" Milstein fortsätter kränkningarna. Det är svårt att komma till någon annan slutsats än att de sovjetiska kränkningarna sker i syfte att förbereda militära operationer mot Sverige.

Varje generalstab med självaktning gör givetvis upp planer för olika tänkbara lägen. Det vore naivt att inbilla sig något annat. Det sovjetiska agerandet måste icke desto mindre inge oro, inte minst mot bakgrunden av att allt fler anser att Sveriges strategiska läge har försämrats. Svaret på de sovjetiska kränkningarna kan inte inskränka sig till ett ökat u-båtsskydd. Det är det svenska försvarets totala värnkraft som måste ökas efter år av nedrustning. Den svenska nedrustningen har skett under en tioårsperiod då i synnerhet den sovjetiska stormakten har genomfört en betydande upprustning av sina styrkor i Europa i hägnat av sk avspänning.

Även det inre klimatet i Sverige har försämrats drastiskt. Människorna känner sig alltmer fångade och ur stånd att påverka sin egen situation.

I ett bra samhälle skall människor kunna påverka sin egen tillvaro så långt möjligt. Ju större kontroll man har över sitt eget liv, ju större ansvar kan man ta. I

samhällen där människor själva kan ta ansvar är framtidstro stor, liksom människors vilja att själva påverka framtiden.

Den direkta motsatsen finner vi i samhällen där den enskilde inte kan göra något åt den egna situationen. Man blir tilldelad en lägenhet. Man får ett jobb. Man får studera det som anses lämpligt, inte det man vill studera. Man får den levnadsinkomst som politiker bestämt, inte som man själv påverkat genom egna insatser.

Den typen av samhällen blir grå och människorna utan framtidstro. Vad vi i Sverige sällan tänker på är att många som flyr till vårt land från det östeuropeiska förtrycket, inte gör det för att fly undan det som vi ser som det mest uppenbara i en diktatur – det politiska förtrycket – utan från likformighetens förtryck. De flyr från en tillvaro utan möjligheter att styra den egna framtiden. De flyr för att säkra en framtid där de själva kan påverka sina liv.

Medan det svenska samhällssystemet står i en betryggande motsatsställning till Östeuropas politiska förtryck kan vi därmed konstatera att vi utvecklas i fel riktning när det gäller den enskildes möjlighet att själv påverka sin egen framtid. Det är farligt, eftersom det skapar håglöshet och pessimism. Ett bra samhälle behöver istället hopp och optimism.

Den kanske mest utsatta gruppen i vårt samhälle är de barnfamiljer som lever i den nya fattigdomen. Skattetrycket tvingar dem att söka bostadsbidrag, allt fler tvingas leva på socialbidrag. Möjligheten att välja någon annan barnomsorgsform än den kommunala är i praktiken eliminerad, likaså möjligheten att

välja någon annan skola än den kommunala. Bostad kan man möjligtvis byta om man får ett barn till, det accepterar bostadsförmedlingen som ett skäl för byte, likaså skjuter det offentliga till lite mer bostadsbidrag att finansiera den högre hyran med. När man satt människor i denna situation är det lätt att hävda att ett uteblivet bostadsbidrag är en välfärdskatastrof. I själva verket visar det hur långt ofriheten har sträckt sig.

Denna sektorisering av samhället är en logisk följd av den kollektivistiska samhällssyn som präglar socialdemokratin. Den tillför inte vårt samhälle något, däremot omvandlar den människorna från medborgare till gruppmedlemmar, beroende av vad politiker beslutar skall gälla för gruppen.

Kombinationen av ett högt skattetryck och snabb inflation har lett till att cynismen har brett ut sig och till att skattemoral och hedersbegrepp håller på att tvina bort i en skrämmande snabb takt. Klippekonomerna tjänar pengar. Att de kan göra det beror på inflationen och skattesystemet. Det är fel på systemet – inte på individerna.

Advokat Leif Silbersky har i ett temperamentsfullt inlägg (SvD den 17 juni 1984) pekat på vad som håller på att hända. Han erinrade om de miljoner som delas ut via Tips och Lotto mm, vår kanske snabbast växande "industri-gren", och skrev:

– När bara den förslagene och listige kan höja sin standard, innebär det att det är förslagenheten och listen som premieras och offret blir den samhällsnyttige. I stället för fliten får vi girigheten eftersom girighetens vinster sällan står i proportion till nedlagt arbete.

– Konsekvensen av detta eländiga, omoraliska skattesystem blir att åtta pro-

cent av medborgarna ägnar sig åt att göra snabba klipp och de nittio procenten, som inte orkar sätta sig in i transaktionsekonomins irrgångar, ägnar sig åt att fylla i Lotto och tipskuponger. Kvar blir då två procent, som inte begriper bättre än att jobba hårt, oavsett utfallet. Men två procent är inte mycket för en nation att bygga sin framtid på.

Det sorglustiga spelet om löntagarfondernas legala status är mest olustigt. Som Nils-Eric Sandberg har påpekat, i en av de mest lysande artiklarna i den nu tioåriga löntagarfondsdebatten (DN 7 nov 1984), är fondernas primära uppgift att socialisera de privatägda företagen.

”Ändå är bråket om fondernas juridiska status intressant, från en annan synpunkt.

Den politiska sektorn har vissa kontroller: oppositionens granskning, offentlighetsprincipen. Marknaden har också sina kontroller, betydligt strängare: konkurrensen pressar i längden kostnader och vinster; aktiemarknaden sätter i längden, ibland snabbt, en gräns för misskötsel.

Poängen med att en institution ska tillhöra antingen den ena eller den andra sektorn är just att den ska underkastas en fungerande kontroll.”

Mycket av olusten i det svenska samhället beror på Olof Palme – hans politik och hans person. Olof Palme är en produkt av den vänstervåg som förde fram honom och som han hänsynslöst har uppmuntrat men som nu har kulminerat och håller på att försvinna – för kanske översködlig tid.

En borgerlig valseger 1985 skulle lösa det problemet – för Sverige och det socialdemokratiska partiet. En borgerlig valseger skulle också leda till att löntagarfonderna avskaffades och därmed hotet om fondsocialism. Det är skäl nog för att vinna valet 1985.